

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 57/2024 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen passien voimassaoloajan pidentämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Atte Harjanteen /vihr näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 57/2024 vp:

Onko hallitus valmis edistämään passien voimassaoloajan pidentämistä takaisin kymmeneen vuoteen nykyisen viiden vuoden sijaan?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Passien voimassaoloaika vaihtelee eri EU-maissa. 23 maata myöntää 10 vuoden passeja, mutta näissä maissa on useita erilaisia voimassaoloaikoja passille eri ikäryhmittäin. Ainoastaan kolme EU-maata myöntää kaikille ikäryhmille 5 vuoden passin, mutta mikään maa ei myönnä kaikille ikäryhmille 10 vuoden passia.

Suomen passi on pääsääntöisesti voimassa 5 vuotta. Suomessa on kuitenkin merkittäväällä sähköisen asioinnin kehittämisellä ja sormenjälkirekisterin olemassaolon avulla kehitetty erityislaatuinen kevennetyn menettelyn prosessi, jossa asiakirja voidaan uusida joka toinen kerta täysin sähköisesti. Passin tai henkilökortin sähköinen hakemus voidaan käsitellä ilman hakijan käyntiä myöntöpaikassa, jos hakija on enintään kuusi vuotta aikaisemmin käynyt henkilökohtaisesti tunnistettavana myöntöviranomaisen toimipisteessä ja hänen nimensä ei ole muuttunut. Näin ollen kevennetyn menettelyn asiakas asioi poliisilaitoksella vain yhden kerran kymmenessä vuodessa.

Passin turvallisuuteen liittyy useita teknisiä näkökohtia. Merkitystä on paitsi tuoreilla valokuvilla myös passin sirulla olevien biometristen tunnisteiden ja muiden henkilötietojen suojaamisella väärinkäyttöä vastaan. Fyysisten turvatekijöiden nopealla vaihtuvuudella onkin olennainen merkitys passin turvallisuudelle. Passin voimassaoloajalla on merkitystä myös kvanttilaskennan tuomiin riskeihin varauduttaessa ja riskin rajoittamisessa.

Myönnettyjen passien määrän vähenemisellä passien voimassaoloajan pidentämisen kautta ei välttämättä myöskään olisi henkilöstö- ja toimitilakustannuksia vastaavasti vähentävää vaikutusta. Siten on mahdollista, että passien hinta nousisi myönnettyjen passien määrän vähentyessä.

Passien nykyiselle voimassaololle on siten perusteltuja, erityisesti turvallisuuteen liittyviä syitä. Sisäministeriössä ei tällä hetkellä ole suunnitteilla passien voimassaoloa koskevia lainsäädäntömuutoksia. Asiaa on kuitenkin syytä tarkastella avoimesti ja muistaa, että passien pitemmällä voimassaoloajalla on myös arvioitavissa olevia hyötyjä. Näitä hyötyjä ja haittoja punnitsemalla voidaan löytää parhaimmat ratkaisut passien optimaaliselle voimassaoloajalle tulevaisuudessa.

Helsingissä 20.3.2024

Sisäministeri Mari Rantanen

VN/7079/2024-SM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: